

Табела 1- Нивои и дескриптори квалификација у НОКС

НИВО	ЗНАЊЕ	ВЕШТИНЕ	СПОСОБНОСТИ И СТАВОВИ
Лице са стеченим нивоом квалификације:			
1.	Поседује основна општа знања која омогућују даље учење	Примењује вештине потребне за обављање једноставних предвидивих задатака.	Обавља задатке или учи према једноставним усменим и писаним упутствима, уз непосредни надзор.
2.	Поседује општа и стручна знања о чињеницама и основним принципима потребним за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова. Рукује алатима и машинама уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад.	Обавља послове у складу са утврђеним техничко-технолошким поступцима, уз повремени надзор. Одговорно је за примену утврђених поступака, средстава и организацију сопственог рада.
3.	Поседује општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима потребним за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова. Прикупља и врши избор релевантних информација. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	Обавља послове самостално у складу са техничко-технолошким процедурама. Организује сопствени рад и/или рад других. Одговорно је за примену процедура и средстава сопственог рада. Предузимљив је у раду.
4.	Поседује систематизована и целовита знања потребна за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова користећи различите методе и технике. Врши критички одабир релевантних информација прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. Рукује различитом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	Обавља послове самостално уз повремене консултације. Организује и контролише сопствени рад и/или рад мање групе. Уочава проблеме и учествује у њиховом решавању. Одговоран је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.
5.	Поседује специјализована стручна знања потребна за рад	Примењује вештине потребне за обављање сложених, специфичних и углавном нестандартних послова који захтевају учествовање у креирању нових решења. Рукује специјализованом	Обавља послове са великом самосталношћу у одлучивању. Врши организовање, контролисање и вредновање сопственог рада и/или рада других, као и обучавање других за рад.

		опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	Преузима одговорност за одређивање сопственог начина и метода рада, као и за оперативни рад других. Испољава предузимљивост за унапређивање процеса рада и решавање проблема у непредвидивим ситуацијама.
6.1	Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у стандардним условима. Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	Предузимљив је у решавању проблема у стандардним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе. Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.
6.2	Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у нестандартним условима. Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	Предузимљив је у решавању проблема у нестандартним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе унапређујући постојећу праксу. Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.
7.1	Поседује високо специјализована академска и/или стручна знања која се односе на теорије	Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области учења и/или рада. Управља и води сложену	Делује предузетнички и преузима руководеће послове. Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте.

	и принципе, процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група. Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	Планира и реализује научна и/или примењена истраживања. Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе.
7.2	Поседује уско специјализована академска знања која се односе на теорије и принципе, процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области рада. Управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група. Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	Делује предузетнички и преузима руководеће послове. Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте. Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе.
8.	Поседује врхунска теоријска и практична знања потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у фундаменталним и примењеним областима науке са сврхом проширивања и редефинисања постојећих знања, науке или области рада.	Примењује напредне и специјализоване вештине и технике потребне за решавање кључних проблема у истраживању и за проширивање и редефинисање постојећег знања или области рада. Примењује вештине комуникације за објашњавање и критику теорија, методологија и закључака, као и представљање резултата истраживања у односу на међународне стандарде и научну заједницу. Развија нове алате, инструменте и уређаје релевантне за област науке и рада.	Самостално вреднује савремене резултате и достигнућа у циљу унапређења постојећих, и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија. Испољава иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју нових идеја и/или процеса који су у средишту контекста рада или науке, кроз принцип самовредовања свога рада и достигнућа. Дизајнира, анализира и имплементира истраживања која чине значајан и оригинални допринос општем знању и/или професионалној пракси. Управља интердисциплинарним и мултидисциплинарним пројектима. Способан је да самостално покрене националну и интернационалну сарадњу у науци и развоју.

Табела 2 – Упоредна табела нивоа квалификација и врста образовања

НОКС НИВО	УПОРЕДНА ТАБЕЛА НИВОА КВАЛИФИКАЦИЈА И ВРСТА ОБРАЗОВАЊА	
	АКТУЕЛНА	ПРЕТХОДНА

1.	<ul style="list-style-type: none"> • Основно образовање и васпитање • Основно образовање одраслих • Основно музичко/балетско образовање 	<ul style="list-style-type: none"> • Неквалификовани (НК) радник • Први степен стручне спреме (1. ССС*) 	
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Стручно оспособљавање (1 година) • образовање за рад (2 године) • Обучавање (120 – 360 сати обуке) 	<ul style="list-style-type: none"> • Полуквалификовани (ПК) радник • Други степен стручне спреме (2. ССС) 	
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Средње стручно образовање у трајању од три године • Неформално образовање одраслих (мин 960 сати обуке) 	<ul style="list-style-type: none"> • Квалификовани (КВ) радник • Трећи степен стручне спреме (3. ССС) 	
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Средње образовање у трајању од четири године (стручно, уметничко, гимназијско) 	<ul style="list-style-type: none"> • Четврти степен стручне спреме (4. ССС) 	
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Мајсторско и специјалистичко образовање 	<ul style="list-style-type: none"> • Висококвалификовани (ВКВ) радник • Пети степен стручне спреме (5. ССС) 	
6.	6.1	<ul style="list-style-type: none"> • Основне академске студије (ОАС, 180 ЕСПБ) • Основне струковне студије (ОСС, 180 ЕСПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Више образовање у трајању од две до три године студија (6.1 ССС) • Први степен факултета (до 2005. године, 6.1 ССС)
	6.2	<ul style="list-style-type: none"> • Основне академске студије (ОАС, 240) • Специјалистичке струковне студије I степена(ССС, 180+60 ЕСПБ, стечене у складу са Законом о високом образовању који је на снази од 07.10.2017.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Више образовање са специјализацијом у трајању до годину дана(6.2 ССС)
7.	7.1	<ul style="list-style-type: none"> • Интегрисане академске студије (ИАС, макс. 360 ЕСПБ) • Мастер академске студије (МАС,180+120 или 240+60 ЕСПБ) • Мастер струковне студије (МСС, 120 ЕСПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Основне (дипломске) студије у трајању од четири до шест година (до 2005. године, 7.1 ССС) • Специјалистичке струковне студије II степена(ССС, 180+60 ЕСПБ, стечене у складу са Законом о високом образовању који је престао да важи 07.10.2017.)
	7.2	<ul style="list-style-type: none"> • Специјалистичке академске студије (САС, 60 ЕСПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Специјалистичке студије у трајању од једне до две године (до 2005. године, 7.2 ССС) • Магистарске студије у трајању од две године (до 2005. године, 7.2 ССС)
8	<ul style="list-style-type: none"> • Докторске студије (ДС, 180 ЕСПБ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Докторат наука (до 2005. године, 8. ССС) 	

